Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК XC. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го БЕРЕЗНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 12, 1983 No. 47. VOL. XC.

ПОТРІБНО 100,000 ДОЛ., ЩОБ „ЗГАДАТИ САМИМ І ПРИГАДАТИ ІНШИМ" ГОЛОДОМОРСТВО УКРАЇНИ

Джерзі Сіті, Н.Дж. (КГК-ПС). — Щоб належно „згадати самим і пригадати іншим" народовбивче комуно-московське голодоморство України 50 років тому, жертвою якого впало понад сім мільйонів українців — дітей, жінок і чоловіків, — потрібно щонайменше 100,000 долярів — вирішила Фінансова комісія Крайового Громадського Комітету у ЗСА для вшанування пам'яті жертв Великого Голоду в Україні в роках 1932-33, на своїх перших нарадах, що відбулися тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу в суботу, 5-го березня 1983 року.

В нарадах взяли участь: голова КГК проф. д-р Петро Стерчо, голова Фінансової комісії Едвард Попіль і члени Комісії Уляна Дячук та інж. Юрій Повстенко і д-р Степан Процик, оба з Вашінгтону, які очолюють дві головні Комісії — Програмову та Зовнішніх зв'язків.

Як уже при іншій нагоді інформовано, Крайовий Громадський Комітет плянує і веде свою активність під гаслом: „Згадаймо самі і пригадаймо іншим" це найбільше до цього часу в історії людства народовбивче голодоморство України 50 років тому. Програма включає дві великі крайові і всенародні маніфестації: молитовні-поминки та вшанування мільйонів жертв голодоморства в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА в Бавнд Бруку у Провідну неділю, 15-го травня ц.р., та таку ж велику всенародну маніфестацію для пригадки того голодоморства іншим у столиці країни, Вашінгтоні, в неділю, 2-го жовтня ц.р. Маніфестацію у Вашінгтоні попередить найширша пригадково-вияснювальна акція в урядових колах, включно із відповідним свідченням у Конґресі ЗСА та підготовою і масовим поширенням документальних матеріялів про це голодоморство. Плянується також випуск відповідного документального фільму.

Загальний кошт цих та ряду інших акцій, включно із допомогою поодиноким громадам у місцевих акціях, передбачається на мінімально 100,000 долярів і Фінансовий комітет повинен їх придбати, що й було головним предметом суботішних нарад. Очевидно, що єдиним джерелом придбання тих фондів є жертвенність громадянства та громадських установ і організацій. Комісія намітила відповідний плян цієї збірки і його своєчасно проголосить, очікуючи масового і щедрого відгуку української патріотичної громади.

Окружні Комітети УНСоюзу Ню Гейвену і Пассейку відбудуть збори

Джерзі Сіті, Н.Дж. — З Головної Канцелярії УНС інформують, що в суботу, 19-го березня, дві союзові Округи Ню Гейвену, Конн., і Пассейку, Н.Дж., будуть мати свої Річні збори для вибору управ, полагодження біжучих справ та намічення пляну праці.

Стейтова Округа Ню Гейвену, яка об'єднує 18 відділів, що нараховують понад 2,000 членів, відбуде свої Річні збори в залі Українського Народного Дому, при 961 Ветерсфілд авеню. Початок нарад є назначений на годину 2:30 по полудні. Окружну Управу очолюють: проф. Іван Телюк — почесний голова, д-р Михайло Снігурович — діючий голова, Тарас Слівінський — секретар, і Василь Добчанський — касир. Екзекутивний Комітет УНСоюзу під час нарад буде репрезентувати головний організатор Степан Гавриш, який і буде головним промовцем.

Того ж дня, в суботу, 19-го березня ц.р., відбудуться Річні збори Пассейської Округи, яка нараховує понад 700 членів, що належать до п'ятох відділів. Збори відбудуться в залі Української Централі, при 240 Говп авеню, Пассейк. Початок нарад о годині 6:30 вечора. Союзову Округу очолює Іван Хомко — голова, Василь Марущак — секретар, Іван Блиха — касир. Екзекутивний Комітет на нарадах буде репрезентувати головний секретар Володимир Сохан, який і виголосить головну промову. Також в нарадах візьме участь старший обласний організатор Василь Оріховський.

Якщо говорити про порядок нарад згаданих Округ, то він буде майже цей самий. Будуть вибирати президію для переведення зборів, читання протоколів з попередніх річних зборів, будуть звіти уступаючих управ і контрольних комісій, дискусії над звітами, доповіді членів Екзекутивного Комітету, вибір нових управ, запити внески та затвердження пляну праці на біжучий рік. А якщо говорити про плян праці в біжучому році, то найважнішим завданням є виконання організаційних квот, які кожна Округа отримала з Організаційного Відділу УНСоюзу. Дуже важливою справою, яка буде заторкнена під час нарад обидвох Округ, є відзначення ювілеїв союзових видань, а саме, 90-річчя „Свободи", 50-річчя „Українського Тижневика" і 30-річчя дитячого журналу „Веселка".

До участи в річних зборах Управи Округ Ню Гейвену і Пассейку є зобов'язані відділові урядовці всіх приналежних відділів та всі делегати останньої 30-ої Конвенції УНСоюзу.

Ставлять „Пісню прощання" в Українському Інституті Америки

Ню Йорк, Н. Й. — Тут в неділю, 20-го березня ц.р., в Українському Інституті Америки, група сценічного мистецтва УНС-УІА влаштовує вечір уривків з музичної ревії п.н. „Пісня прощання".

Ці уривки з нагородженої музичної ревії зображують історію української іміграції до Америки з допомогою пісні та мистецького слова в українській і англійських мовах, як теж музичних точок та прозірок підготованих Тарасом Шиповиком. Він актор і співак, який в ревії виступить разом з Христиною Іванів, та крім того буде виконувати пісні із своєї платівки п.н. „Тарас". Молодий співак закінчив музичну консерваторію в Канаді і вищу музичну школу Джуллірд в Ню Йорку, має за собою турне по Канаді, а тепер є помічником керівника Шекспірівського фестивалю в Ню Йорку.

Христина Іванів є членом співочого ансамблю „Промінь" в Ню Йорку і хору СУМА в Йонкерс та крім участі в ревії Шиповика буде співати ще й самостійно українські пісні.

Крім тих двох виконавців у вечорі буде брати

(Продовження на ст. 4)

ПРИЙШЛИ НОВИНИ ПРО ПЕРЕСЛІДУВАНИХ З УКРАЇНИ

Ню Йорк, Н.Й. (ЗП УГГ) — Політв'язень Оксана Попович, відбувши чергове 8-річне ув'язнення в Мордовському концтаборі, прибула на заслання. Тепершня її адреса: Молчаново, Томської области, ул. Димитрова, 71-1. Попович Оксане Зеноновне.

Термін її заслання — 5 років.

Член Української Гельсінкської Групи Оксана Мешко відбуває заслання під адресою: 686080, Хабаровский край, Аяно-Майский р-н, пос. Аян, ул. Вострецова, 18.

78-річна Оксана Мешко цілком ізольована і дуже хвора. Останнім часом у неї розвивається глявкома, пух нуть ноги.

Наприкінці 1982 року заарештовано давнього політв'язня Йосипа Тереля. Адреса його дружини з донькою Мар'яною (народжена 30-го грудня 1977 року): 295212, Закарпатська обл., Іршавський р-н, с. Довге, вул. 1-го Травня, 9, Терелі Олені Тимофіївні.

Художник-інтарсист Петро Рубан, закінчивши 6-річне ув'язнення в кримінальному таборі, решту покарання відбуває під адресою: Вінницька область, Крижопільський р-н, с. Городківка. У його сина Марка (1975 року народження) в наслідок аварії паралізована нижня частина тіла. Адреса дружини Петра Рубана Лідії Федосіївни з дітьми: 251350, Чернігівська обл., м. Прилуки, пров. Боброва, 29.

ТАСС СЕРДИТЬСЯ НА СЛОВА ПРЕЗИДЕНТА

Москва. — Совєтське офіційне агентство ТАСС заявило в середу, 9-го березня, що заява президента Роналда Реґена про те, що Совєтський Союз — це „зосередження всього зла в сучасному світі", є доказом того, що Адміністрація Президента „думає тільки у вислових конфронтації і войовничого божевільного антикомунізму".

На слова Президента ТАСС так сильно розсердилося, що само ще раз підтвердило свій власний антиамериканізм. Правда про Совєтський Союз є такою вразливою і болючою для совєтських лідерів, а через них і для совєтської пропаганди, що вони раді обізвати кожного без розбору найлайливішими словами, тобто, як вони самі люблять висловлюватися, „звалити вину з хворої голови на здорову".

ТАСС назвало виступ Президента „патологічною ненавистю соціялізму і комунізму" і відродженням „найгіршої реторики холодної війни", не згадуючи про свою постійну і ніколи не затихаючу підбурюючу реторику.

Не зважаючи на гострі слова, коментар ТАСС був короткий. Попередні коментарі до виступів президента Роналда Реґена завжди були довгі і насичені гіркими докорами. На цей раз ТАСС подав свої коментарі у формі повідомлення з Вашінгтону. Хоч обширніший коментар може ще появитися пізніше, полемічні відповіді за останні місяці мають дещо лагідніше забарвлення щодо критики ЗСА.

Висміюючи заввагу Президента, ТАСС одночасно заявило, що ідеологічні різниці не означають цілковитого відступу від пошуків порозуміння і надії переконати Совєтський Союз у „мирних намірах" ЗСА.

РОСІЙСЬКИЙ ДИСИДЕНТ КАЄТЬСЯ

Ленінград, СССР. — Совєтська телевізійна сітка у Ленінграді показала ще 4-го березня ц.р. виступ російського інакодумця 32-річного Валерія Рєпіна, завідувача фондом Олександра Солженіцина, який був створений письменником для того, щоб хоч мінімально допомогти родинам політичних в'язнів. Після короткого часу КГБ попало на сліди Рєпіна і після арешту в грудні 1981 року його довго допитували і вкинули до в'язниці, обвинувативши за поширення антисовєтської пропаганди і агітації.

Згаданий інакодумець, виступаючи на телевізійній програмі, каявся і твердив, що він допустився „злочину супроти своєї батьківщини", а зробив він це під намовою і впливом агентів американської Центральної Розвідчої Служби. При тому він висловив надію, що його каяття і „прозріння", поможе совєтським громадянам зрозуміти, що закордонна пропаганда про тих Совєтського Союзу фальшива, а тими громадянами, які критикують совєтську систему, „напевно керують закордонні центри".

На протязі минулих 10-ти років декілька заарештованих каялися за свої провини і КГБ, за посередництвом прокуратури, намагалося зменшити їм кару вироку.

Політичні і дисидентські спостерігачі кажуть, що В. Рєпін не перша і не остання жертва КГБ, бо в СССР, з перших днів існування диктаторської системи, стосували тиск на політичних в'язнів і вимушували від них фальшиві зізнань, які не відповідали їхнім переконанням.

Стараються врятувати соціяльне забезпечення

Вашінгтон. — У середу, 9-го березня ц.р., Палата Репрезентантів прийняла законопроєкт про встановлення 165-більйонів дол. пенсійного фонду соціяльного забезпечення та піднесла пенсійний вік до 67-го року життя. Також ухвалено спеціяльний податок на цей фонд і обмежено дещо додаткове підвищення для емеритів у зв'язку зі зростом коштів щоденного прожитку.

Спікер Палати Томас О'Ніл висловив признання обидвом партіям за це компромісове законодавство. Проєкт того закону іде тепер до Сенату, де мабуть не буде жадної затримки. Також повідомляють, що Білий Дім вповні підтримує згаданий законопроєкт.

Противники, які голосували проти цього законопроєкту, не годилися щодо „заморожування" на шість місяців підвишки для пенсіонерів, зміни на підвищення віку як теж відносної підвишки індивідуального податку. Між тими противниками були ліберали, негри, консервативні і жінки.

РЕҐЕН ЗАТУРБОВАНИЙ СИТУАЦІЄЮ В САЛЬВАДОРІ

ПРОПОНУЄ ЗБІЛЬШИТИ ДОПОМОГУ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен, заявляючи, що країни Центральної Америки „переживають найбільшу кризу в історії", запропонував у четвер, 10-го березня, терміново військову і економічну допомогу в сумі 298 мільйонів долярів для цього району, яка включає 110 мільйонів долярів військової допомоги для Ель Сальвадору.

У своїй політичній промові перед Крайовою асоціяцією виробників у місцевому готелі Гілтон Президент заявив: „Центральна Америка є просто занадто близько, а стратегічне значення занадто важливе для нас, щоб ми могли іґнорувати небезпеку урядів, які захоплюють владу і які ідеологічно і мілітарно пов'язані з Совєтським Союзом".

Президент сказав, що воєнна ситуація в Ель Сальвадорі є „не добра" і назвав цю країну першою ціллю Совєтського Союзу, Куби і Нікараґуа. „Якщо тероризм партизанів переможе, Ель Сальвадор приєднається до Куби і Нікараґуа в поширенні нового тероризму в Ґватемалі, Гондурасі, а навіть Коста Ріка. Тероризм буде зростати, а разом з ним і загроза Панамі, каналу та в кінці Мехіко".

Цю промову Президент виголосив після двох тижнів дискусій в колах Адміністрації, яка затурбована погіршенням воєнної ситуації в Ель Сальвадорі, браком боєприпасів і можливої необхідности збільшити кількість військових дорадників понад самообмежену кількість 55 осіб.

Президент Роналд Реґен старався зрівноважити у своїй промові затурбованість Адміністрації стараннями Совєтського Союзу, Куби і Нікараґуа „здійснити при допомозі сили політичні зміни" в Центральній Америці з вимогами багатьох конгресменів, щоб Адміністрація постаралася активніше діяти в напрямі політичного розв'язання і закінчення партизанської війни в Ель Сальвадорі. Крім того інші члени Конгресу незадоволені причетністю Америки до подій в Ель Сальвадорі і порівнюють його до В'єтнаму.

„Чи ми пошлемо наші війська на поле бою?", — запитав реторично Президент і відповів: „Відповідь є виразна: ні".

Переговори, додав Президент „є основною частиною нашої політики", що ЗСА підтримують реґіональну мирну ініціятиву, яка вже почалася, і „ми бажаємо їй успіху", — сказав Президент. Старання в цьому напрямі розпочала Коста Ріка без участі ЗСА, але Адміністрація президента Реґена офіційно підтримує такі кроки.

У світі

ПРЕДСТАВНИКИ 101 КРАЇНИ так званого Третього світу, які зібралися в Ню Делі, Індія, на своїй сьомій конференції погодилися включити в кінцеву політичну деклярацію вимогу вивести совєтські війська з Афганістану. Спроби маріонеткового прем'єр-міністра Афганістану Султана Алі Кіштманда виключити з деклярації будь-яку згадку про Афганістан, були відкинуті міністерською комісією конференції.

ПОСОЛ ТУРЕЧЧИНИ в Югославії Ґаліп Балькар був важко поранений на вулиці в Беоґраді. Два озброєні терористи ранили посла в голову і плече, коли його автомобіль зупинився перед червоним світлом. Анонімний голос телефонічно повідомив, що відповідальність за цей акт бере на себе вірменська терористична організація, яка мстить туркам за масову різню вірменів наприкінці Першої світової війни. Під час перестрілки між поліцією і терористами були вбиті один терорист і один югославський студент.

У ПІВНІЧНОЗАХІДНЬОМУ Китаї в наслідок обвалу гори, який засипав ціле село, загинуло щонайменше 270 осіб. Військові частини негайно після обвалу поспішили на рятівні роботи і від понеділка, 7-го березня, врятували понад 30 осіб.

КОЛЮМБІЙСЬКІ ПАРТИЗАНИ, які захопили службовця американської компанії Тексако Кеннета Бишопа, загрозили вбити його, якщо до 29-го березня нафтова компанія не сповнить їхніх вимог. Покищо терористи тих вимог не подали.

ДЖОШУА НКОМО, 66-літній колишній лідер руху за незалежність Зімбабве, втік у середу, 9-го березня, з Зімбабве до сусідньої Ботсвани. Його втеча наступила рік після того, як прем'єр-міністер Зімбабве Роберт Мугабе, з яким він формально співпрацював в останній стадії боротьби за владу місцевого чорного населення в колишній Родезії, позбувся його з уряду. Втеча наступила також лише три дні після того, як Нкомо обвинуватив Мугабе в тому, що той хоче вбити його.

АННА ВАЛЄНТИНОВИЧ, оператор крану на корабельні в Ґданську, звільнення з праці якої, в 1981 році викликало початок страйку, який потім посилився і переріс у політичний страйк протесту проти підвищення цін, що привело до народження вільної профспілки „Солідарність", була арештована і стала в середу, 9-го березня, перед судом, обвинувачена в продовженні профспілкової діяльности після введення військового стану. На відкритті суду над Валентинович у місті Ґрудзьонз був присутній Лех Валенса, колишній лідер забороненої тепер „Солідарности".

ОФІЦІЙНЕ ПОЛЬСЬКЕ пресове агентство ПАП повідомило, що в середу, 9-го березня, примас Польщі кардинал Юзеф Ґлемп зустрічався з шефом військової хунти генералом Войцехом Ярузельським, і вони обговорювали приготування до приїзду Папи Івана Павла II до Польщі в червні ц.р. Кардинал Ґлемп виїхав у четвер до Риму.

В Америці

ЕПІДЕМІЯ ВІСПИ в Блумінґтоні, Індіяна, головно на кемпусі місцевого університету серед студентів, де вже відкрито понад 200 випадків захворювання, змусила речників Центру для контролі хворіб поробити запобігаючі заходи „щоб хвороба не поширилася по цілій країні. Д-р Волтер Оренстін заявив, що слід перестерегти населення ЗСА, тим більше, що внедові розпічнуться великодні ферії молоді і студенти можуть рознести хворобу по цілій країні. Велика частина студентів під час ферій іде до Каліфорнії, Фльориди та інших південних стейтів і тут лежить основна загроза поширення хвороби.

ЛІДЕРИ СЕНАТУ І ПАЛАТИ Репрезентантів запевнили федеральних робітників, що, не зважаючи на фінансові труднощі служби соціяльного забезпечення, їхні пенсії не є загрожені і їм служба буде виплачувати такі самі ставки, які вони отримували раніше поки ще їх включили до системи соціяльного забезпечення. Конґресмен Клемент Ростенковскі, голова Комісії способів і засобів в Палаті Репрезентантів, заявив, що його Комісія від самого початку брала ці справи до уваги, щоб не скривдити федеральних робітників при затвердженні нового пляну соціяльного забезпечення.

„ВІЙНА" МІЖ СОВЄТСЬКОЮ місією до Об'єднаних Націй і міською радою містечка Ґлен Ков, Н.Й., згладно його посадником Алленом Паренте, якого, очевидно, підтримують усі мешканці згаданої місцевости, ще не закінчилася, не зважаючи на встрявання у цю справу речників Державного департаменту. Йшлося про те, що совєти не хочуть платити податків за свою велику надморську посілість в Ґлен Ков, де, як відомо, мешкають представники ОН і їхні родини, але чомусь вважали, що вони мають право користуватися усіма публічними влаштуваннями, головно тенісовими кортами, купальнями басейнами, доступом до морських пляж тощо. Заборона тут викликала відповідну реакцію проти американських дипломатів в СССР. Вашінгтон запропонував нібито „розв'язку", що совєти платитимуть 2,400 долярів річно за доступ до пляж. Посадник Паренте каже „нєт". За цей люксус вони повинні заплатити 6,500 долярів, з передумовою, що покриють залеглі податки в сумі 100,000 долярів.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ підтвердив, що воєнний злочинець і співробітник Гітлера під час Другої світової війни Клявс Барбі, двократно, очевидно під прибраним прізвищем і з фальшивими документами, приїжджав з Південної Америки до З'єднаних Стейтів Америки в роках 1969-1970. Генеральний прокуратор Вілліям Френч Смит вирішив, що Департамент справедливости не робитиме жадного дальшого слідства в тій справі, хоч Совєтський Союз, який веде тепер посилену ідеологічну кампанію проти ЗСА, закидає Адміністрації президента Роналда Реґена „зумисне толерування" і „переховування на території ЗСА воєнних злочинців".

У ВАШІНҐТОНІ НОСЯТЬСЯ з думкою змінити, згладно пересунути весняний і осінній час у північносхідній частині ЗСА. Згідно з новою пропозицією цей весняний час мавби розпочинатися в першу неділю в березні, замість останньої неділі в квітні, і тривати до останньої неділі в жовтні.

В ЧЕТВЕР, 10-ГО БЕРЕЗНЯ ц.р., нюйоркські стейтові власті вислали 7,590 повідомлень до своїх службовців, щоб приготовились їх про звільнення з праці у випадку, якщо леґіслятура і сенат не знайдуть формули скільки саме службовців треба звільнити для збалянсування бюджету на 1983-1984 роки. Перша тура службовців мала б бути звільнена вже 1-го квітня ц.р. Понад 500 службовців отримають покищо тільки перестороги про можливість звільнення. Губернатор Маріо Квомо плянує звільнити усіх 14,000 стейтових робітників.

МАРҐАРЕТ ГЕКЕР була заприсяжена 9-го березня ц.р., як новий секретар Департаменту здоров'я і громадської обслуги. Вона, як відомо, зайняла місце Ричарда С. Швайкера, який зрезиґнував з цього становища ще в січні ц.р. і перейшов на іншу працю у приватному секторі. Заприсяження перевела суддя Найвищого Суду ЗСА Сандра О'Конор, а Біблію при церемонії держала для М.Гекер її 26-річна дочка Белінда. Після заприсяження вона заявила, що наполягатиме на Бога і численних співробітників згаданого Департаменту у виконанні своїх нелегких обов'язків.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ВЕЛИКИЙ ГОЛОД НА СТОРІНКАХ „СВОБОДИ"

„Свобода", середа 3-го серпня 1932 року

УКРАЇНА ПЕРЕД ВИМИРАННЯМ З ГОЛОДУ

ВЖЕ ТЕПЕР СЕЛЯНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ЇСТЬ СОЛОМУ ТА ПОСЛІД

Рівне (Волинь). — З радянської України приходять все страшніші вістки про голод, який уже охопив переважно сільське населення та який на осінь ще збільшиться. Сама радянська влада признає, що на Україні на біжучий рік недосів збіжа виносить майже половину посівної площі. Крім того врожай лихий. Населення в деяких місцях уже від січня не має хліба. Замісць хліба селяни їдять солому, сушений бурян, картоплю та ріжний послід. Це все мелеться й мішається разом та вживається замісць „хліба". Та чим далі, тим менше стає приступним населенню й „хліб".

Перед самими жнивами, як повідомляють московські комуністичні газети, на Україні почали „пропадати" засіяні поля. Наприклад, в одній одеській области виявилося, що десь зникло 35 гектарів площі, яка нібито була засіяна озиминою. Такі самі відомости поступають і з інших областей України. Отже навіть та половина посівної площі, яку большевики показали в своїх звітах засіяною, виходить засіяна не вся. Українське селянство перестало засівати свої землі через колективізацію та через те, що влада забирає для держави майже ввесь урожай з приватних селянських господарств. Колгози розбігаються й розкладаються, не виправдавших надії большевиків.

Большевицька влада в селах почуває себе тепер непевно й навіть ЧЕКА старається не турбувати селянство своїми арештами та ріжними провокаціями. Лише в містах чекісти працюють по старому, роблячи ріжні провокаційні „змови" та арештуючи Українців. Недавно знову переведено чергові арешти „непевного елементу" в Умані, Винниці та в Києві. Неспокій у широких масах населення України занепокоїв уже й ЧЕКА. Державне Політичне Управління добилося того, що Москва дозволила вжити для виживлення місцевого населення на Україні, а переважно робітництва, ті запаси збіжа, які були заготовлені для вивозу за кордон. Такі запаси з Одеси, Херсону та Миколаїва вже всі вивезені на північ та в центр України. Запаси збіжа, що призначені для армії, тепер пильно охороняють від розграбовання й разом з тим вивозять до Росії в ті райони, де нема голоду.

Навіть сама радянська влада тихцем признає, що Україна стоїть тепер ще перед страшнішим голодом, ніж він був у 1921-1923 роках на Україні та на Поволжу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

У Німеччині і Франції перемога розуму

Минулонедільні вибори у Західній Німеччині, які дали перемогу консервативній Християнсько-демократичній партії, були чимось більшим, як тільки виборчою перемогою одної партії над суперницькою другою. Там ішов бій не між двома партіями, а між двома концепціями, які своїм значенням далеко переступали кордони західньої частини поділеної Німеччини. Це був бій між концепцією щораз дальших поступок Совєтському Союзові в ім'я миру і концепцією створення такої сили, на базі якої можна би переговорювати з Москвою про мир, як рівний з рівним. Західня Німеччина свідома, що ділить її від комуністичного Сходу тільки берлінський „мур ганьби". З вибухом нової великої війни — найперший удар пішов би по Західній Німеччині. Тамошні мешканці знають це і тому вони стоять перед дилемою — або йти з СССР на щораз дальші компроміси без уваги на решту Заходу, або тісно співпрацювати зі Заходом під проводом Америки. Консервативні християнські демократи під головуванням канцлера Гельмута Коля солідаризувалися з мировим пляном Роналда Реґена: або Москва забере геть і знищить свої націлені на Захід атомові ракети, розміщені в Чехо-Словаччині і Східній Німеччині, або Америка встановить на терені Західньої Европи бази для своїх 572-ох атомових ракет на середущу віддаль для противаги совєтській потузі. Соціял-демократи йшли рука в руку з пацифістами, які рішуче відкидають цей плян Реґена, вбачаючи в ньому не запоруку миру і той силовий чинник, яким єдино рахується Москва, а загрозу для перетворення території Західньої Німеччини знову в одно велике румовище.

Переміг державно-політичний розум, який диктує, що безпека Західньої Німеччини тільки у тісному союзі з усіма іншими членами Північно-Атлантійського пакту (НАТО) з Америкою у проводі. Тому перемога консерватистів у Західній Німеччині є радісним для всіх вільних людей у світі доказом, що чуттєвий пацифізм, підтримуваний совєтською пропаґандою, не такий сильний в Европі, як його розреклямувала совєтська пропаґанда, і що перемагає там розум, який диктує протиставити совєтській силі — власну й союзницьку силу.

Це історична іронія, що саме Західня Німеччина стала центральною військово-політичною силою в НАТО. Це був історичний злочин Ф. Д. Рузвельта на Ялтинській конференції і Гаррі Трумена у Потсдамському договорі, що вони прийняли концепцію Сталіна щодо поділу Німеччини, віддали Східню Прусію Москві та погодилися на створення із Східньої Німеччини сателіта СССР. Але німці не погодилися і ніколи не погодяться на такий поділ. Якщо Москва не квапиться з провокуванням нової війни, то найпершою причиною є її сумнів, чи східні німці є більшими комуністами, чи більшими німцями, які з тугою і завистю споглядають на західню частину їх поділеної батьківщини. Америка, яка покрила руїнами німецькі міста, відбудувала їх з руїн і причинилася до німецького „господарського чуда", що створило з тієї країни одну з найбільших промислово-торговельних потуг світу.

Треба радіти минулонедільною перемогою „правих" у Західній Німеччині тим більше, що одночасно у громадських виборах у Франції також програли соціялісти. Щойно за тиждень будуть остаточні вислідки, але вже тепер такі великі міста, як Ґренобль, Брест, Нант і інші опинилися в руках консерватистів. Коли в Німеччині у виборах ведено пропаґанду під політичними гаслами, то у Франції рішала економіка. Найпопулярнішою була масово ширена пропаґандивна летючка, яка представляла образ дівчини у райському одязі прабабуні Еви з написом: „За два роки соціялістичного панування на мені нічого не залишилося". Соціялістичний президент Франсуа Міттеран залишається при владі, але він дістав виразне „мементо", що настрій французького народу змінився і є проти соціялістичних реформ. Міттеран не є також звеличником Москви, але він прийняв до свого уряду трьох комуністів на доказ бажання „співпрацювати" на найширшій базі в ім'я миру за всяку ціну.

Виявляється, що пацифістична течія у Західній Европі минається. Коли в ЗСА покращає економіка і автоматично зросте знову популярність Роналда Реґена, то він матиме значно покращану коньюнктуру в Европі, де поруч із „залізною лейді" Марґарет Тачер у Лондоні дістане ідеологічно-політичних якщо не однодумців то симпатиків в інших великих країнах НАТО. Тому не диво, що у Вашінґтоні — зраділи.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Їцак Шамір приїжджає наприкінці цього тижня до Вашінґтону. Він буде вести переговори з державним секретарем Джорджом Шулцом відносно переговорів у Ливані. Офіційні речники заявили, що Шамір хоче „узгіднити позиції" з американцями відносно переговорів з Ливаном.

Володимир Левенець

ПЕРШОЧЕРГОВІСТЬ НАШИХ ЗАВДАНЬ

З великою тривогою і неспокоєм душі приходиться константувати про щораз більші труднощі в українському політичному й суспільно-громадському житті в різних країнах українського поселення. Бракує всього: пошани один до одного; концепційно прагматичної діяльности; зрозуміння до методів праці людей з іншого політичного угрупування чи організації; добрих і заправлених в організаційній праці людей, які хотіли б працювати віддано і займатися практичною щоденною громадською роботою; молодої зміни, яка прийшла б на місце старшого покоління.

Роман Рахманний, досвідчений журналіст і публіцист, співробітник „Свободи", а також багатьох інших видань, у своїй статті „Пріоритети української організованости" (розмова з молодим культурно-громадським діячем), поміщеної ще у травні минулого року у „Віснику" Світового Конґресу Вільних Українців, пробує аналізувати це тяжке питання, будучи, очевидно свідомий того, що в одній чи навіть кількох статтях не можливо повністю вичерпати цієї складної теми. Автор пропонує, наприклад, визначити насамперед першочерговість завдань — місцевих, крайових та світових установ української спільноти; покликається навіть на Івана Франка, який свого часу нагадував своїм сучасникам, що коли народ не має хліба, то йому треба економічних реформ; коли не має людських прав, тоді йому треба людяної конституції, а коли не має волі, то йому треба власної держави, бо, мовляв, таким чином самі потреби визначають тоді першочерговість.

У розділі „Недуга анархоіндивідуалізму" цейже автор, продовжуючи розмову з молодим громадським активістом, каже, що в нас ніколи не бракувало традиційних критикоманів, які все знають краще за всіх „що і як треба робити" і „хто і де повинен бути" в наших організаціях, але натомість самі не візьмуть на себе ніякої відповідальности, а дехто навіть не здає собі справи, що українська індивідуальна та культурно-політична самобутність це не професія, ані не бизнес, але українська визвольна справа, до якої ніхто не повинен ставитись байдуже, чи чого доброго, спекулювати нею.

Ми тільки вирвали з контексту згаданої статті декілька думок і за це хай нам вибачить шановний автор. Вони, однак, характеристичні своїм конструктивним підходом до політичних і громадських справ та правдивою оцінкою української спільноти в діяспорі, яка повинна зберегти, зміцнити, розвинути і вдосконалити українські організації та установи, при активній допомозі молодшого, повністю фахового покоління, яке й має на увазі цитований нами автор.

Якщо, однак, ближче приглянутись до цих складних, але дуже важливих проблем і людей з ними пов'язаних, то можна, як то кажуть „голим оком" побачити, що по дорозі ми десь затратили основну ціль — боротьбу за українську державу всіма доступними нам засобами і допомогу тим, які стоять у першій лінії фронту в Україні. Натомість усі ми без вийнятку взаємно себе поборюємо і то дуже часто каригідними методами. Ця боротьба і ці методи у свою чергу створюють нестерпну атмосферу у спільноті і доводять її до трагічного стану. Тоді вона (спільнота) замість творити спільні „фронти", влаштовувати великі ефективні маніфестації, одностайно виступати у принципових справах, зокрема на відтинку зовнішньої політики й інформації, боронити українських політичних в'язнів — хапається за чуби і влаштовує такі відьомські чудовиська, що часто навіть годі повірити, що роблять це дорослі, досвідчені, інтеліґентні люди, які ще так недавно, дуже часто зі зброєю в руках, спільно виступали проти грізного ворога і були готові віддати своє життя за велику ідею. Дехто у запалі цієї боротьби почав похапцем, не застановляючись над наслідками, оспорювати навіть доцільність державних актів і боротьби Української Повстанської Армії, яка, на нашу думку, була святою боротьбою проти двох кровожадних окупантів — брунатного німецького фашизму і червоного російського імперіялізму, хоч усі ми дуже добре знаємо, що іншого ж виходу у цій грізній ситуації під час Другої світової війни не було. Тому треба дуже шкодувати, що відповідальні видавці і редактори численних газет і журналів допускають до друку такого роду статті, які не тільки наносять чимало шкоди українській справі, але виступають проти принципових засад української самостійницької політики. Наприклад, численні писання і дискусії про Акт 30-го червня 1941 року використала зручно совєтська пропаґанда і спомагаюча совєтську політику преса за кордоном. Одна з газет пише: „Останнім часом всі націоналістичні часописи у діяспорі (крім, звичайно, визвольнофронтівських) цілком слушно засудили так званий 'акт 30-го червня' — документ беззастережної коляборації з гітлерівцями, який кинув чорну тінь не тільки на його виконавців — бандерівських горлорізів, а й на всіх українців у країнах поселення. Час мабуть, вищеназваним 'політикам' переглянути своє ставлення і до IV універсалу".

Ось наглядний доказ, що не слід „прати білизну" на очах ворога, хоч можна мати свій погляд на цей чи інший державний акт, те чи інше проголошення. Ми своєю непотрібною пересиченою дискусією „треба чи не треба було Акту 30-го червня", відкрили для ворожої пропаґанди хвіртку до нашої національної святині і наших сутовнутрішніх справ. Це тільки один з прикладів, бо їх є, на жаль, багато більше.

Дехто з нас нарікає, попадає в меланхолію, претенсійно підкреслює про

(Продовження на ст. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про гнів, плач та інші почування

Нічого, здається, не викликає таких різниць поглядів у приватному житті людей, як їх реакція на внутрішні переживання, які хвилюють з радісних або сумних причин. Звичайно те, що нас хвилює, має сумний або прикрий початок, а куди рідше маємо нагоду на емоційні почування з радісної причини. Як ми їх виявляємо, залежить від нашого характеру і виховання. Кажуть, що це залежить також від національного походження та що здебільшого полудневі народи і народи Східньої Европи мають більший нахил показувати назовні свої емоції, як північні народи.

Давніше все це було справою надто особистою, щоб говорити та аналізувати її на ширшому форумі; кожний робив, як уважав за відповідне. Але в останніх десятиліттях почали психоаналітики писати на тему цих дуже інтимних почувань і давати вказівки, що з ними робити. Отож стала модною концепція, що не слід ці емоційні почування тримати в замкненні, як це було в англосаксонському світі, а треба їх доконче показувати назовні, щоб у цей спосіб їх позбутися, а себе охоронити від різних захворінь, що їх може спричинити здушення емоцій.

Одним словом те, що ми, українці, звичайно робили від давніх-давен, — стало модним і прийнятим як самотерапія: вибухи плачу, гніву, взаємних обвинувачень.

Але ось в останніх днях читаємо у двох поважних статтях на сторінках „Ню Йорк Таймсу" нову теорію, що нам, звичайним „смертним", робити з нашими почуваннями. Статті з наведенням думок психіятрів-психоаналітиків, психологів і взагалі дослідників людських емоцій доводять, що таки не завжди добре давати свободу своїм почуванням і виливати їх на своє оточення. Доказують, що ті, які вибухають легко гнівом, жалем і тому подібне частіше хворіють на серцеві недуги, але зате ті, які стараються дуже опанувати свої почування, мають нахил до захворінь на рака, виразку шлунку чи високий тиск крови. Одним словом, як це звичайно в житті буває, найкраще вибрати золоту середину, отже також і у вислові своїх почувань.

Але наскільки легше на цю тему теоретизувати і писати, навіть покликуючись на статистику чи студії, ніж переводити в життя такі теорії: ось, для прикладу, хоча б таку засаду, що завжди треба рахувати до десяти, заки „вибухнеш" емоціями.

Нам таки здається, що контроля почувань — це справа дуже індивідуальна, справа в першу чергу людської вдачі. І така чи інша мода чи наукова інтерпретація не змінить того, як кожна людина буде реаґувати на свій біль, гнів, радість чи інше.

Найгірше те, що сторонні „глядачі" часто-густо нас оцінюють на підставі того, як ми назовні реаґуємо на наші внутріщні переживання, не беручи до уваги, що це дуже інтимна справа та інакша у кожної людини.

Тому краще, мабуть, не теоретизувати і не висловлювати голосно порад, як, кому і коли поступати. Кожному своя воля і своє горе і своє розуміння, як їх виявляти, або як сховати на дні душі.

О-КА

Володимир Душник

ЩЕ ПРО НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ НА ПАПУ

В американській пресі далі появляються коментарі та репортажі про це, що американське Сі-Ай-Ей (Центральне Розвідче Аґентство) утруднює доходження урядових чинників про співучасть КҐБ і його болгарських наємників у намаганому атентаті на Папу Івана Павла II. Нюйоркський сенатор Алфонс Д'Амато, повернувшись з Риму 9-го лютого ц. р., одверто обвинуватив директора Сі-Ай-Ей Вілліям Кейсі, в тому що він намагався унеможливити інвестиґаційні заходи Д'Амато, бо американський амбасадор в Римі Макс Рааб, вислав був телеграму сенаторові Д'Амато, щоб він не приїжджав до Риму, чого цей останній не послухав.

Колишній дорадник президента Ніксона й Форда і пізніше державний секретар Генрі Кіссінджер, як теж д-р Збіґнєв Бжезінські, дорадник президента Картера, ствердили в окремих заявах, що болгарські аґенти, які допомагали замаховцеві-туркові в його ганебному ділі, діяли на приказ КҐБ, бо, — як сказав Кіссінджер, — „болгари не мали спеціяльного інтересу вбивати Папу".

Відомий вашінґтонський консервативний колюмніст Аллен Бравнфелд, що є також редактором „Лінколн Рів'ю", помістив 27-го лютого ц. р. довшу статтю на цю тему, при чому згадав убивства українських політичних діячів поза межами України.

Цитуючи відому книжку Джана Баррона про „КҐБ: тайні діла совєтських тайних аґентів", Бравнфелд писав:

„Згідно з ленінським принципом, який голосить, що все що служить поширенню комунізму є морально дозволеним, Совєтський Союз почав мордувати і поривати чужинців, почавши від 1926 року. Для увічнювання терору за кордоном на більшу скалю, НКВД в 1936 році зорганізувало т. зв. „Департамент для спеціяльних завдань", який росіяни пізніше почали називати „Відділом для мокрих справ"..."

У дальшому А. Бравнфелд писав: „У 1926 році совєтський аґент вбив українського провідника Симона Петлюру в Парижі. Серед білого дня совєтські аґенти пірвали естонського посла в Москві Адо Бірка, і по ньому слід пропав. 26-го січня 1930 року совєтські аґенти пірвали на вулиці в Парижі російського генерала Александра Кутєпова, а 20-го серпня 1940 року совєтський аґент Рамон Меркадор, замордував сокирою Леона Троцького в його помешканні в Мехіко.

„Богдан Сташинський, аґент КҐБ, вистрілив набій з отрутою в лице українського екзильного провідника Степана Бандери 15-го жовтня 1959 року в Західній Німеччині. Пізніше Сташинський втік на Захід, і між іншими сказав: „Я хотів облегшити свою совість і публічно подати світові, як т. зв. 'коекзистенція' діє на практиці. Я не хотів, щоб мене далі вживали для вбивчих призначень".

Бравнфелд подає, що після судової розправи над Сташинським (в німецькому місті Карльсруге), ще інший втікач, колишній працівник КҐБ Юрій Носенко заявив американським властям, що на його думку, КҐБ рішило в майбутньому всілякі вбивства ворогів СССР за кордоном здійснювати не совєтськими руками, але наймати для цього чужинців, аґентів інших національностей, на яких не падатиме підозра на їхнє пов'язання з Москвою.

Як Сташинський, так і Носенко, правдоподібно, українці з походження. Вони начебто мають перебувати в Америці.

Недавно, конґресмен Леррі МекДоналд, демократ з Джорджії, і член Спеціяльної постійної комісії для справ розвідки в Палаті Репрезентантів, сказав, що існує багато доказів, що КҐБ було замішане в конспірацію болгарських спільників турецького терориста. Він теж додав, що існують докази, що Сі-Ай-Ей старалося унеможливити заходи журналістів та італійських властей доказати зв'язки КҐБ з намаганим атентатом на Папу.

Причина такого поступування Сі-Ай-Ей, на думку згаданого колюмніста, це можливість евентуальної „зустрічі на вершинах" між президентом Реґеном і Андроповим.

Москва хоче відновити неіснуючу політику детанту, добитися американських концесій на конференції роззброєння та нових уступок Вашінґтону в справі торгівлі та американської технології.

Чи хоче цього Уряд президента Реґена? Про це може сказати щойно близька майбутність.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ОДИН З ГОЛОСІВ „МОВЧАЗНОЇ БІЛЬШОСТИ"

Надзвичайно приємно мені було читати редакційну статтю у щоденнику „Свобода" за суботу 19-го лютого ц. р.

Там, нарешті, була висловлена думка не дуже впевнено: — „А може, українці в Америці не найгірші..."

А я б хотіла сказати: „А може ми українці взагалі не найгірші..."

На жаль, в „Свободі" та й в іншій нашій пресі автори статтей пишуть більше неґативне про наш народ. Також частенько можна почути від наших людей (думаю, що в них говорить почуття меншевартости) зневажливе: „Та то ж українці!" Ніби то нам властиве все найгірше.

Не можемо ми тоді дивуватися, що наші діти, які часто чують від дорослих таку зневажливу думку про українців, будуть цуратися свого „поганого" народу та шукатимуть „кращого", який говорить не лише про неґативні риси своєї нації, а висвітлює й позитивні.

Чи не бажано було б, щоб наша преса була „милосерднішою" до свого народу та частіше находила й друкувала щось добре, притаманне нам українцям, а не тільки ганила за наші „гріхи вільні й невільні"

Лариса Дончук

Філядельфія, Па

КЕРІВНИКИ КОЛЕДЖІВ і університетів в З'єднаних Стейтах Америки розпочали кампанію проти алькоголізму і висловлюють задоволення, що багато стейтів піднесли вік для вживання алькогольних напитків для молоді. Керівники коледжів не тільки стараються зменшити вживання алькоголю молодими людьми, але також допомагатимуть тим, які вже стали налоговими алькоголіками.

Павло Лопата

ОЛЕКСА ГРИЩЕНКО

(До 100-ої річниці від дня народження)

Українське образотворче мистецтво багате на талановитих мистців-малярів, що вирішували його проблеми і шукали в ньому нових напрямів. Одним з таких малярів є Олекса Грищенко (1883-1977). Талановитий маляр, один з найбільших в українському мистецтві, що збагатив нашу культуру. Тому ще за життя він зажив малярської слави, що постійно працював, мав високу духову якість і чесність гуманної людини — найкращі прикмети його особистости. О. Грищенко — маляр дуже стійкий щодо своїх творів, бо в кожний він вкладав певність ідейного змісту, хоч його хвилювали модернізми. З самого початку зараховуємо Грищенка до мистців кубізму, але більше до експресіонізму, течій яких він до кінця свого життя не зрікався. Він був також видатним знавцем ікони, з якими дуже часто зустрічався під час свого побуту в Атенах, де виставляв свої акварельні праці та допомагав Візантійському музеєві влаштовувати виставки старих ікон.

З-під його пера появилися деякі книжки про ікони. Зчасом, перебуваючи в середовищі французької плеяди визначних малярів-новаторів, як Архипенко, Шагаль, Малевіч, Пікассо, Гончарова, під впливом яких Грищенко своїм неспокійним „буйним" мазком пензля зображував природу поетичними мотивами, характеристичними українським рисам, а в поєднанні з модернізмом щодо форми і кольору, характеристичними французькому естетичному смаку. На підставі свого українського походження з візантійською здисциплінованою лінією О. Грищенко знайшов свій напрям і обмежив себе, щоб бути тісно й засадничо пов'язаний з природою та іконою. Така творчість, до якої він звернувся ще в період побуту в Константинополі, простелила перед малярем шлях у мистецтві до найкращих осягів.

О. Грищенко скоро звернув на себе увагу мистецької громадськости. Незабаром його ім'я стало славним у мистецьких колах Европи й Америки. Сприймивши і засвоївши ввесь свій попередній досвід, О. Грищенко працює в малярській течії експресіонізму, якій підпорядкувався настільки, що у формі й кольориті був ритм і гармонія. Вміти відобразити зміст поодинокого краєвиду в просту геометричну форму в лініях це означає знайти себе принципово в світі правдивого мистецтва. Якраз тому, а ще й вирішенням кольорового стану картини, відкрився справжній Олекса Грищенко. Це було для нього атестатом на ідейну, творчу зрілість і конкретним учасником у мистецтві взагалі. Особливістю творчої концепції О. Грищенка було те, що в його працях бачимо певні узагальнення. Базуючись на традиції іконопису і в дорозі широкого розмаху експресіонізму, Грищенко використав це для своїх філософських і мистецьких ідей. При чому ці дві одиниці ідеально йому пригодилися та підкріплювали одна одну, надаваючи мистцеві більше непохитно працювати. Не абияку ролю у цьому відігравав постійний зв'язок з природою — найулюбленішою темою для нього, де просто бачимо місце дії, яке сприяє для поглиблення й більшого розмаху в пошуках за своїм „я".

Стан природи для Грищенка дуже важливий, чи день соняшний і яскравий, чи дощовий і похмурий. Для нього було характерним працювати в стилі експресіонізму, але не абстракціонізму. В деякій мірі він підніс експресіонізм схопленням такого стану природи на новий щабель і підкреслив його значення. Тут стверджується його слава як визначного майстра-кольориста. Такий підхід з точки зору ідейних вимог експресіонізму наблизив Грищенка до ще тоді молодої групи „Еколє де Паріс" (Бранкусі, Модіґліяні, Шагаль, Кіслінґ та інші). Його кольор став спонтанний і динамічний, сильно виявлений інспірацією емоційности. Пейзажі Олекси Грищенка не що інше, як тлумачення природи по її суті і красі. Тому зображені ним численні околиці Парижу та портових містечок на південь Франції викликають глибокі роздуми про сенс природи, її мінливий настрій та її існування. До речі, це неперевершена майстерність О. Грищенка.

Ми повинні бути вдячними малареві, що своїми картинами він передав нам зрозуміння краси природи, яку схоплював своєю простою мовою. Сам мистець був свідомий того, що експресіонізм — гармонійність певного твору, в якому розкривається значення кольору та експресія життя. Гармонійне співвідношення барв свідчать, як сприймав мистець глибину оточуючої природи і як вмів її перевести на полотно, щоб відчувалася „Поезія природи". Його картини створені майстерно. Але що чарує в творах О. Грищенка, це його кожний штрих, кожний мазок, які так свобідно накладені один поруч одного. У своєрідній формі майстер передав новий віднайдений край, який прийшов після давніх надій, а в досконалій формі він передав так серйозний підхід до кожного твору, в якому увіковічнив свою любов до природи. Оцим він ще показав своє істинне ставлення до мистецтва. Така вимога майстра проявлялася і щодо техніки виконання творів, завдяки школи Сергія Світославського, що її Грищенко засвоїв під час студій у Києві. Отже ж твори Олекси Грищенка можна пізнати по техніці. Базуючись на знаннях із технології в творчій праці, він підніс рівень мистецьких закладів з міцними експресіоністичними підставами. Хоч експресіонізм до певної міри можна назвати поверховним відношенням до малюнку, таким байдужим щодо цього Грищенко не був. Він вважав себе взірцем сумлінно служити своїй справі. В експресіоністичній декоративній манері його пейзажі, портрети і натюрморти сповнені технічною чарівністю і великою мистецькою культурою.

Олексій Грищенко народився 1-го квітня 1883 року у містечку Кролевець на Чернігівщині. Вчився у Київському університеті на біологічному факультеті. В Петрограді студіював філософію, яку закінчив у Москві 1912 року. Тут же навчався у художній школі в К. Юона. Під час студій подорожував на Крим, до Італії і Франції, де захопився новими малярськими течіями, спеціяльно кубізмом. Під час Першої світової війни був мобілізований до царської армії, звідки 1918 року він дістався до Константинополя. Тут О. Грищенко розгорнув свою мистецьку працю, де намалював сотні акварель, з яких 12 картин Фернанд Льєже виставив в Осінньому сальоні в 1912 року у Парижі.

Після 1924 року Грищенко замешкує в містечку Каннах у південній Франції, звідки щороку роз'їжджає по Европі та влаштовує в поодиноких країнах мистецькі виставки. 1931 року Олекса Грищенко бере участь у Першій виставці Асоціяції Незалежних Українських Мистців (АНУМ) у Львові, де після шести років Музей НТШ влаштовує йому індивідуальну виставку з появою

(Продовження на ст. 4)

З діяльности 47-го Відділу СУА в Рочестері

Загальні збори 47-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Рочестері, Н.Й., відбулися в неділю, 30-го січня 1983 року, у присутності 48 членок. На Зборах була присутня голова Окружної Управи СУА на Північний Ню Йорк Іванна Мартинець.

Предсідницею Зборів вибрано мгр Анастазію Смеречинську, секретаркою — Ірину Шміґель.

Після докладного звітування усіх референток голова Ірина Руснак, звітуючи, підкреслила деякі почини Відділу, які були відмінні, ніж у минулих роках:

1. З уваги на великі витрати пов'язані з подорожжю делеґаток на Конвенцію, створено запасний конвенційний фонд (у якому уже є 600 дол.), щоб можна було вислати повне число делеґаток на Конвенцію в 1984 році.

2. Відбулася зустріч з жінками, які були делеґатками, або гостями на 30-ій Конвенції УНСоюзу в травні 1982 року. Членки 47-го Відділу й інших місцевих відділів мали змогу зустріти небуденних гостей, про яких багато знаємо з преси, одначе, не було змоги познайомитися з ними особисто — редактор журналу СУА „Наше Життя" Юляна Любович, секретарка Головної Управи СУА Марія Савчак, колишня працівниця ЗУДАК-у в Німеччині Юлія Коник-Тащук, визначні членки СУА, Ірина Падох і М. Мілянич — секретарка 54-го Відділу СУА з Вілмінґтону, Дел., Ірина Щерба, Ганя О'Ніл з Філядельфії, представниця жінок Канади Броніслава Мельник (Монтреаль) і багато інших. Прийняли запрошення та загостили до нас також сенатор Павло Юзик і д-р Богдан Цимбалістий, голова Управи Українського Музею в Ню Йорку. Після теплих слів подяки і признання від багатьох осіб за цю блискучу ідею зустрітися на невтральному ґрунті, як одна об'єднана група, довго продовжувалася гутірка при перекусці.

Може, ця товариська зустріч у першому дні Конвенції вплинула на її позитивний, успішний вислід?

3. Відзначення 30-річної праці 47-го Відділу скріпило наш престиж у громаді, а виступ Іванни Савицької і Христини Карпевич у „Лемківському Вечорі" був увінчанням наших зусиль, щоб гідно вшанувати 30 років праці усіх членок Відділу.

4. Прогулянка до Ню Йорку і на Союзівку на жіночу конференцію „Українська жінка у двох світах", завдяки великим зауссиллям нашої голови Ірини Руснак і членки Ольги Нарівної, була ще одним доказом, що жінки не тільки плянують і радять але й виконують накреслені пляни. Химерна доля зробила членкам 47-го Відділу неочікувану несподіванку, бо склалося так, що на конференцію приїхали усі колишні голови Відділу, без попереднього домовлення. Це була приємна зустріч, яку, очевидно, задокументовано знімками.

5. Завдяки пресовій референтці часто були дописи у щоденнику „Свобода", у „Нашому Житті" і місцевому квартальнику „Кредитова Думка", що інформували громадянство про працю 47-го Відділу.

6. Спонзорували ми дві мистецькі виставки — нашої членки Ірини Банах-Твердохліб і Тамари Орловської з Бостону. Наші успіхи завдячуємо головно співпраці і єдності наших членок, які на терені нашого Відділу є, в першу чергу, членками Союзу Українок Америки.

Крім обов'язкових вплат до Централі, Відділ переслав ще із усяких нагод і „замість квітів" 1,763 дол. до Централі, а 560 дол. для Українського Музею в Ню Йорку, завдяки господарським референткам, які улаштуванням двох продажей печива та обідом з нагоди 30-ліття допомогли нам здобути ці фонди, а суспільні референтки своєю тихою, повною посвяти працею зуміли придбати потрібний одяг і матеріяльну поміч, щоб вислати, як і щороку, 13 пачок до Бразилії, Німеччини і Польщі та передплати двом „бабусям" і допомогу садочкам у Німеччині. Культурно-освітні референтки дбали про духову поживу членок доповідями на актуальні теми чи з літератури, часом і розвагові, на кожних ширших сходинах. Світличка у 1982 році була под опікою двох відділів; учительками були дочки членок, Соня Трач і Віра Міллер (46-ий Відділ), а безпосередню опіку і нагляд мали Люба Дінґер (46-ий Відділ) і Ірина Юрків (47-ий Відділ). Великою атракцією у 1982 році у світличці був костюмовий баль, влаштований для усіх українських дітей Рочестеру заходом 46-го, 47-го і 120-го відділів СУА.

Мистецька референтка дбала про експонати для УМ, а також про малі мистецькі речі для крамнички Музею. Великим і дуже успішним завданням була мистецька виставка в часі фестивалю церкви св. Йосафата, яка тим разом зображувала нутро гуцульської хати. До помочі створено комісію, яку в неприсутності мистецької референтки очолювала Іванна Мартинець, а допомагало їй багато членок, бо праці було багато. Дуже допоміжними були у тому проєкті чоловіки наших членок - Теодор Бабюк і Юрій Боберський, які по-мистецьки „збудували" і розмалювали цю хату. Запрошувала гостей оглянути цю хату „правдива гуцулка", наша довголітня і дуже віддана членка Катерина Щур.

Дитячий костюмовий баль.

Перший ряд (зліва): Іванна Мартинець (1971-75), Марія Крамарчук (1954-55, 1968-70, 1976-81), Марія Холєвчук (1959-61), Анастазія Смеречинська (1952-53); другий ряд (зліва): Анна Капітан (1956-68, 1964-67), Ірина Остапюк (1962-63), Ірина Руснак (1982-сьогодні).

Катерина Щур

Дуже важливі у нашому Відділі зв'язки з членками. Референтка зв'язків не пошкодувала часу на повідомлення усіх про сходини, чи інші імпрези, усе телефоном. Таким чином щадили гроші на поштові оплати і все маємо найновіші вісті про наших членок, завдяки особистому контакту зв'язкової. А вістки чим раз сумніші. В 1982 році відійшли від нас на вічний спочинок довголітні і віддані членки Анна Смеречинська і Соня Семанюк. Болюче відчуваємо втрату обох членок, бо ми усі, як одна родина.

Загальні збори ухвалили доплатити 500 дол. до минулорічної суми 500 дол. на фонд ім. Олени Лотоцької, щоб стати меценатом цього такого важливого для нашої організації фонду.

Наприкінці промовила голова Окружної Управи СУА Північний Ню Йорк і коротко від щирого серця склала признання за працю Відділу не тільки в останньому році, але на протязі 30-ти років, зауважуючи, що за нашу послідовну і віддану працю для СУА, недаром 47-ий Відділ уважається одним із передових у цілій системі нашої жіночої організації.

Склад управи на чолі з головою Іриною Руснак залишився з малими змінами на діловий 1983 рік такий самий.

Марія Крамарчук

М. ЦАРИННИК В ДІТРОЙТІ

Дітройт, Миш. — Громадський комітет для відзначення 50-ліття організованого Москвою голоду в Україні повідомляє, що в п'ятницю, 18-го березня ц.р. о год. 8-ій вечора, в залі церкви св. Йосафата у Воррені відбудеться доповідь Марка Царинника, випускника Торонтонського університету, відомого письменника, публіциста і перекладача. Це перша із низки запланованих у дітройтській метрополії імпрез для вшанування пам'яті жертв спричиненого большевицьким окупантом голодомору в Україні.

Для тих осіб, які з різних причин не зможуть прибути на доповідь 18-го березня, вона буде повторена в неділю, 20-го березня, о год. 1:30 по полудні в залі церкви св. Покрови в Савтфілді. Вступ за добровільними датками.

Св.п. Михайло Фук

У вівторок, 22-го лютого 1983 року, на 96-му році життя пересталося битися серце одного із найстарших піонерів нашої української ембріджської громади св. п. Михайла Фука.

Св.п. М. Фук народився 6-го листопада 1886 року в селі Скородне повіт Ліско, Західня Україна. До Америки приїхав молодим хлопцем в 1907 році до своєї сестри, яка мешкала у Вілкс Беррі, Па., але, не знайшовши там праці, приїхав до своїх краян в Ембрідж, Па., де й проживав все своє життя, тяжко працюючи у фабриках.

Св.п. Михайло був свідомим і примірним громадянином, українським патріотом і добрим союзовцем; щиро працював для нашої громади і для УНСоюзу. Був членом Братства св.п. Николая 276-го Відділу, в котрому працював секретарем понад 30 років. Завдяки його праці цей Відділ був найчисленіший в пітсбурзькій околиці.

Багато разів був делеґатом на Конвенції УНСоюзу і працював у різних Конвенційних комісіях. Був членом УККА, в якому багато допомагав збирати Народний Фонд, збирати пожертви на пам'ятник Тараса Шевченка і на різні народні цілі, був членом і основником Української Православної Церкви й інших організацій. Передплачував багато наших часописів і журналів, був активним і працьовитим.

Покійний залишив сина Андрія, дві дочки, Марію і Софію, сім внуків, сімнадцять правнуків і два праправнуки, братанчика в Канаді і дальшу родину в рідному краю.

Похоронено небіжчика в суботу, 26-го лютого, з української православної церкви, у котрій він був членом і засновником, на цвинтарі Економі.

Теодор Грицик

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 30–ГО ВІДДІЛУ ОДВУ В НЮ ЙОРКУ

В неділю, 6-го лютого ц.р., в Українському Народному Домі в Ню Йорку відбулися Звичайні загальні збори 10-го Відділу ОДВУ. Збори відкрив голова Відділу інж. Петро Байбак, привітав усіх присутніх та подав порядок нарад, який прийнято без змін. Вибрано президію зборів: інж. П. Байбак—предсідник, Степан Селешко—секретар. Однохвилинною мовчанкою вшановано членів ОДВУ, що відійшли у вічність: Володимир Черватюк, Степан Коцюба, Василь Колодій, Лев Вербенець, Роман Клюфас, Данило Серна і Степан Стецик.

Про діяльність 10-го Відділу звітували: інж. П. Байбак, секретар С. Селешко і скарбник Микола Андрейко. Відділ виявляє велику відданість своїй організації та велику жертвенність на народні і організаційні цілі. Відділ зложив поважну суму на відбудову Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па., на Визвольний Фонд та коляду. Члени Відділу не замикаються в своєму колі, а беруть активну участь в громадському житті. По вичерпній дискусії, на внесок Івана Яремчука, члена Контрольної комісії, Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі.

Нову Управу вибрано в складі: інж. П. Байбак—голова, Осип Серна і Іван Яремчук—заступники голови, С. Селешко—секретар, М. Андрейко—скарбник,, Маруся Серна і Іван Яцишин—члени; Контрольна комісія: д-р Володимир Михайлів—голова, Володимир Процик і Роман Крупка—члени. До почесної президії були вибрані д-р В. Михайлів—голова Визвольного Фонду і Володимир Процик—містоголова Центральної Управи ОДВУ. Привіт від Ц У ОДВУ зложив В. Процик. Він побажав найкращих успіхів в майбутньому. По вичерпанню програми предсідник закрив Збори.

Степан Селешко

Відкрилася виставка В. Макаренка в Парижі

Париж, Франція (Д. Даревич). — У вівторок, 8-го березня ц.р., тут відбулося відкриття виставки картин українського мистця Володимира Макаренка. Цим разом В. Макаренко показав десять акварель і три великі олії. Виставка в ґалерії Ґоркі при бульварі Распай триватиме до кінця березня.

В. Макаренко, родом з Дніпропетровська, вже від 1981 року перебуває і працює в Парижі. Його мистецтво відоме на Заході ще з ранніх сімдесятих років коли він працював у Ленінграді і належав до мистців неконформістів т. зв. Ленінградської Групи. Це вже третя виставка мистця в Парижі. Перша відбулася в 1976 році, коли мистець перебував в Естонії, а друга з початком 1982 року.

Картини В. Макаренка також можна побачити в ґалерії Інституту Модерного Мистецтва в Чикаго, де від 18-го лютого проходить спільна виставка картин сучасних мистців з України: В. Макаренка, В. Сазонова, А. Соломухи та В. Стрельнікова. Ця виставка також триватиме до кінця березня.

В першу річницю смерти Найдорожчої МАМИ

МАРІЇ КЛЮФАС

і братів **РОМАНА І ВСЕВОЛОДА**

та в третю річницю смерти БРАТА

МАРКІЯНА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

дня 15-го березня 1983 року
в українській католицькій церкві в Люрді, Франція
і у Відні в церкві св. Варвари, Австрія.

МИРОСЛАВ КЛЮФАС

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ †

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства

Впреп. о. декан Петро Оґірко відслужить Заупокійну Святу Літургію, в п'ятницю, 25-го березня 1983 року, о год. 9-ій ранку, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, Масс., за Блаженної Пам'яті:

МИХАЙЛА ВІНТОНЕВА
о. РОМАНА ГАНАСА
д-ра ІВАНА ЖОВНІРОВИЧА
інж. РОМАНА КОСА
д-ра САВУ НИКИФОРЯКА
МИХАЙЛА ПЛЕШКАНЯ
д-ра АДОЛЬФА І ОЛЬГУ СПИЖ
МИХАЙЛА ЧАЙКІВСЬКОГО

Впреп. о. протопресв. Іван Ткачук відслужить Заупокійну святу Літургію, в суботу, 26-го березня 1983 року, о год. 10-ій ранку, в УПЦеркві Всіх Святих, в Ню Йорку, за Блаженної Пам'яті:

д-ра СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА
МИХАЙЛА ЖОВНІРА
ГАЛИНУ ОПИР
ІВАНА КУСОГО
МИХАЙЛА ТРОХИМОВИЧА РІЗНИЧЕНКА
ТЕОДОРА І ТЕКЛІ САРАХМАН
ЕВУ СТАШКІВ
ПАВЛА ЧЕРВОНЯКА

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів. Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

В ДЕСЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ПРАДІДУСЯ І БРАТА

СВ. П.

ПЕТРА МАРКІЯНА ІСАЄВА

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

будуть відправлені

в церкві Царя Христа у Філядельфії, Па., дня 13 березня 1983 р., о год. 11:30 рано;
в церкві Пресвятої Евхаристії в Торонто, Канада, 19-го березня 1983 р., о год. 10:00 рано;
в церкві Покрови Пресвятої Богородиці у Філядельфії, Па., 9-го квітня 1983 р., о год. 8-ій рано;
та в Римі, Італія.

Про молитви за душу Покійного просять:
дружина — ЯРОСЛАВА
донька — ОЛЬГА ГАЙДУК
сини:
ВСЕВОЛОД з дружиною ХРИСТИНОЮ
ІРИНЕЙ з дружиною ОКСАНОЮ
ЮРІЙ з дружиною ПАТРИЦІЄЮ
Внуки і Правнуки
сестра — ІРИНА МЕТЕЛЛЯ

В пам'ять Покійного складаємо 150.00 долярів на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД.

Ділимося сумною і болючою вісткою
з Приятелями і Знайомими,
що в четвер, 17-го лютого 1983 року відійшов у Вічність
в м. Сейнт Катаринс

бл. п.

НИКОЛА ДОРОШ

на 82-му році життя.

ПАНАХАДА відбулася в п'ятницю, 18-го лютого 1983 р. в похоронному заведенні George Darty Funeral Home в Сент Катаринс.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 19-го лютого, з того ж заведення до церкви св. Кирила і Методія в Ст. Катаринс, а звідтам по відправленню Богослуження відвезено до Тронто на цвинтар Mount Hope Cemetery, де Його поховано побіч гробу Його дружини Ксені.

У великому горю:
сестра — ТЕКЛЯ МЕЛЬНИК з мужем ВАСИЛЕМ в Україні:
братанок — ВАСИЛЬ ДОРОШ з дружиною, дітьми і внуками
братаниця — СЛАВА ДАНИЛЯК з сином, невісткою і внуком
братаниця — НАДЯ УСЛІБЕР з мужем і сином
сестрініця — ВІРА БЕРНАДИН з мужем, дітьми і внуками

ПОДЯКА

Дня 23-го вересня, 1982 року,
з Волі Всевишнього
відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча МАМА, ТЕЩА, БАБУСЯ, ТЕТА І СЕСТРА

бл.п.

Ефрозина Федьків

Відхід Її так дуже відчуваємо, бо була Вона для нас горіючою лямпадкою і життєвим дороговказом нашій родині. І в день 9-го березня, Її Уродин, ми діти висловлюємо цією дорогою наше сердечне спасибі і вдячність численним Знайомим, Приятелям Покійної і нашим, що зложили усні, телефонічні чи листовні співчуття та старалися облегшити наше горе і переживання.

В першу чергу дякуємо пароховi о. Богданові Волошинові за відвідини Покійної під час хвороби, уділення Найсвятіших Тайн, душпастирські слова потіхи і відправлення похоронних відправ.

Щиро дякуємо Керганксонській громаді, що так численно прибули попрощати Покійну на Вічний Спочинок, хорові за прекрасне відспівання Панахиди і Служб Божих.

Наша сердечна подяка п-і О. Ленець за теплі прощальні слова від СУА під час Панахиди, п-у Є. Лукомському від громади за Його спомини першої зустрічі і співпраці, п-і О. Салук за вірні і зворушливі слова від Марійської Дружини й Усім членкам за молитву і останню шану при домовині. Сердечно дякуємо Жалобній Громаді за відпровадження Покійної на місце спочинку, а п-і О. Салук наша подяка за Її труд, що зайнялася збіркою під час жалобного обіду на будову Іконостасу в Церкві Пресвятої Трійці в Керганксон.

Наше християнське спасибі за всі ці щирі пожертви, на Служби Божі, квіти й інші добрі цілі.

На Служби Божі зложили:
д-р В. і Я. Ціханські, інж. О. і М. Смішкевичі, Марія Сaвстун, д-р Б. Свистун-Рівес, д-р П. Рівес, З. Зарицька з родиною, Марійська Дружина в Керганксоні у 40-ий День Смерти.

На Патріярший Фонд зложили:
О. і Б. Савини, інж. І. і М. Фури, Родина
Разом: 150 дол.

На Іконостас Церкви Пресвятої Трійці в Керганксон, яку Покійна так дуже любила і хотіла побачити скінченою:
д-р О. і д-р І. Ратичі, В. Костюк, 71-ий Відділ СУА в Джерзі Сиrі - п-і Г. Гаврилюк, Г. Білик, Е. Рубчак, Н. Ковбаснюк, К. Гадевич, Л. Гаврилюк, А. Дідик, Х. Кахнич, С. Мацях, М. Мацях, К. Коць. Д. Яременко, М. Куций, Н. Вішка, П. Шеремета, О. Долянська, М. Батюк.

Збірка на Тризні:
М.С. Ґерус-Мартюки, І.Д. Кульчицькі, М. Мягниченко, Й. А. Ціхоцькі, Д. Хухра, М. Паш, Л.Л. Бубела, Я.О. Салуки, О.М. Литвин, О.М. Смішкевичі, М.Т. Романів, Т.С. Штомпіль, М.С. Барусевичі, В.Р. Ренер, М.О. Бодлаки, С. Орловський, Б.М. Кондри, О. Денисенко, О. Безкоровайний, С. Барановський, П. Оприск, Д. Горняткевич, Є. Лукомський, Родина
Разом: 495 дол.

На „Наше Життя" „замість квітів зложили:
О. і Е. Маґури, і Л. і Ю. Фединські, З. Зарицька з родиною, Д. Гусар і Т. Букачевський, інж. Я. і О. Городецькі, Ю. Демченко, С.В. Полегенькі, 89-ий Відділ СУА в Керганксоні, О. Стасюк, О. Денисенко. 65-ий Відділ СУА в Ню Брансвік, п-і М. Слободян, І. Ратич, М. Цимбаліста, Д. Оріховська, Н. Головінська, Т. Коверко, І. Старожит...к, Т. Панкевич, М. Гатала, Є. Цісик, М. Фізер.
Разом: 250 дол.

На Український Музей в Ню Йорку зложили:
З. і Б. Захарчуки, Х. і В. Зарицькі, Родина.
Разом: 180 дол.

На українські студії на Гарварді:
Родина — 100 дол.

На Фонд будови Церкви св. Йосафата в Парма, Огайо зложили:
Р. і Х. Раковські, М. і Б. Футей, Т. і С. Космоси, Ю. і А. Полянські, Ю. і Д. Кульчицькі, С. і Ю. Оришкевичі, Д. і С. Кравець, Л. Караман, Л. і Л. Мудрі, М. і Г. Штайнґаґени,
Разом: 285 дол.

На Фонд Олени Лотоцької зложили працівнички старечого дому в Джерзі Сиrі 55 дол.

Рівнож наша вдячність Всечеснішим Отцям за відправлення Заупокійних Служб Божих і Панахид у 40-ий День Смерти в Керганксон, Ню Брансвік, Джерзі Сиrі, Парма - Огайо і Лос Анджелес та за молитви Усіх що змогли прибути.

Вкінці, Усім що в який небудь спосіб відгукнулися, відчуваючи наш біль і втрату, дякуємо з глибин сердець і просимо Всевишнього, щоб винагородив Вас сторицею.

Дочки - ЯРОСЛАВА БУКАЧЕВСЬКА
ДАРІЯ КРАВЧЕНЮК,
ОКСАНА ЦІХОЦЬКА
Син - ІГОР ФЕДЬКІВ з родинами

У глибокому смутку повідомляємо всіх Пластунів і Громадянство, що 8-го березня 1983 року відійшов на Вічну Ватру наш Незабутній Друг

пл. сеніор керівництва

сл. п.

ГРИГОР БОБКІВ

Основник Пластової Станиці в Клівленді, пластовий керівник та громадський діяч, член 1-го Куреня УПС ім. О. Тисовського.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ — в суботу, 12-го березня 1983 року, о год. 10-ій ранку з похоронного заведення Лаптути в Пармі, Огайо до церкви св. Йосафата.

Опечаленій Дружині, Доні і Синові та Родині глибокі співчуття від усіх Пластунок і Пластунів нашої Пластової Станиці у Клівленді.

Пластова Станична Старшина

Українська Спортова Централя Америки і Канади

з великим смутком повідомляє своїх Членів і Спортовців та все Українське Громадянство, що з Волі Всевишнього дня 4-го березня 1983 р. відійшов у Вічність, по довгій і важкій недузі кол. визначний спортовець, наш довголітній провідний діяч, член Проводу Олімпійського Комітету Поневолених Народів

бл. п.

Александер Желтвай

уроджений на Карпатській Україні 16-го жовтня 1924 р.

ПОХОРОН відбувся 8-го березня 1983 р. в церкві св. о. Миколая в Торонто, Канада на цвинтар Парк Лови.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленим болем Дружині, донькам Ірині Гумінілович з мужем Юрієм, Христині і братові Степанові висловлює щирі співчуття —

Управа УСЦАК

Першочерговість...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

брак впливів української спільноти на американське політичне життя, але з другої сторони ніхто не нарікає на витрачання дорогого часу на внутрішні суперечки, на публічні виступи один проти одного, на підкреслення дуже часто несуттєвих різниць, на взаємні погрози, витрачування енергії у міжпартійній і міжгромадській боротьбі, замість зайнятися плянуванням великих речей, щоб нас не заскакували події, як це дуже часто трапляється, щоб ми не будились з гірким посмаком в устах тоді, як нас випереджують на відтинку зовнішньої політики інші, дуже часто менші числом, національні групи. Хіба в нікого не має сумніву, що ефективну зовнішню політику можна проводити тільки тоді, коли знутрішньо ми будемо сильні і об'єднані.

Каригідним з нашого погляду є майже цілковите занедбання оборони українських політичних в'язнів, зокрема Юрія Шухевича, сина великого командира УПА, Івана Світличного, Миколу Плахотнюка, Левка Лук'яненка, Євгена Сверстюка, Оксани Мешко, Оксани Попович, Миколи Руденка та сотень інших членів руху спротиву й членів Гельсінкських груп, безправно засуджених і вкинених до численних в'язниць, концтаборів і психіятричних заведень КҐБ. Ми навіть не підготовились належно до відзначення 50-річчя Голодової Облоги України Москвою, у якій, загинуло від 7-10 мільйонів наших земляків в 1932-33 роках і мабуть, збираємося відзначати їхню страшну загибіль, кожний по своєму; ми не виступили повною силою проти використовування американським судівництвом совєтських, наявно фальшивих, документів проти численних українців, нібито ,,воєнних злочинців"; не займаємося систематичною розв'язкою преважливого для збереження нашої субстанції питання українського шкільництва.

У нашому народі говориться: за деревами не побачили лісу. Так і в нас. Велику частину енергії українська спільнота скеровує на маловажні, або уявно важливі справи і проблеми, на взаємні обвинувачення і контробвинувачення, що в результаті ще більше поглиблює існуючу кризу.

А тим часом комуно-московська імперія і її слуги в Україні успішно проводять в життя політику національного ґеноциду систематично проріджують ряди українських патріотів і активістів, поступово русифікуючи українське шкільництво і наукові установи. Ми, натомість, чимраз більше віддалюємося від України і подій, які там проходять. Визначення першочерговости наших завдань у такій ситуації є преважливою справою, бо в іншому випадку існуюча між нами тріщина може розширитися і стати прірвою, стати непрохідною перешкодою на шляху до основної мети — спільної боротьби за відзискання самостійности і соборности для українського народу, який все ще чекає на свою волю.

Ставлять ...

(Продовження зі стор. 1)

також участь Богдан Андрусишин який акомпаньюючи собі на ґітарі, буде співати українські, білоруські і еспанські народні пісні. Б. Андрусишин ще в 1978 році награв пісні у своєму виконанні на платівці п.н. ,,Данчик" та має за собою численні виступи в ЗСА, Польщі і Франції.

Відома вже добре українській публіці оркестра ,,Червона Калина" в складі Олег Сохан (фортепіян), Олег Канюка (ґітака) і Іван Сарамуля (бубон) буде супроводжати солістів.

Все це разом заповідає цікавий вечір, який спонзорують Український Народний Союз і Український Інститут Америки, а проватитиме ним Аня Дидик, директор літніх мистецьких програм на Союзівці.

Початок концерту о год. 5-ій по полудні.

Плянується 8-ий семінар хорових диригентів

Останні чотири роки Українське Музичне Товариство Альберти, крім різних імпрез, організувало в Едмонтоні семінар хорових дириґентів. Кожного року близько 30 учасників не лишень з Альберти, але й з різних провінцій Канади, а також із Америки, брали участь у цих семінарах. Успіх цих семінарів завдячується дуже добрій організації і підготовці програми навчання, за яку відповідав маестро Володимир Колесник. Він укладав програму навчання у такий спосіб, що кожного року вводив нову головну тему, яка є необхідною для вивчення дириґентського-хорового мистецтва. Всі теми мали певну тяглість, а для початківців повторено теми з попередніх років. Це виявилося дуже успішним, доказом чого є те, що цього року на бажання попередніх семінаристів, плянується восьмий з черги семінар хорових дириґентів. Останніми роками помітно було велике число учасників, які, маючи основну музичну освіту і дириґентську практику, дуже активно брали участь у всіх викладах-лекціях, порушували різні проблеми, зв'язані з дириґентсько-хоровим мистецтвом. Помітне було велике зацікавлення цих семінаристів доповнити своє музичне знання, а тим самим поліпшити музичний стан своїх хористів і ансамблів.

Останніми роками допомагали маестрові В.Колесникові д-р П.Маценко, Сергій Яременко, Марія Дитиняк, Зенон Лавришин й Ірина Тхорик.

Цьогорічний семінар відбудеться у приміщенні Інституту св. Івана від вівтірка, 16-го серпня, до 28-го серпня 1983 року. Цьогорічна програма навчання обіймає наступні теми:

,,Художнє опрацювання музично-хорового твору" — розбір літературного та музичного тексту, музичне фразування, динамічні відтинки, темп-ритм, вокальна декламація, виразність інтонації. ,,Керування церковним хором" — музично-драматургійний розвиток літургії, стиль та інтерпретація, аналіза літургійних партитур, підготовка нотного матеріялу для церковного хору, практичні заняття. ,,Хорознавство" — склад хору, ансамбль, стрій, нюанси, основні елементи хорової техніки. ,,Українська хорова музика" — народна, клясична, церковна спадщина. ,,Сольфеджіо та теорія музики" — спів інтервалів й акордів, читання нот, музичний диктат. ,,Хоровий довідник" — короткі відомості з питань диригування, хорознавства та інтерпретації, хорова термінологія. ,,Дириґування" — техніка дириґування, особистість-дириґент, дириґентська аналіза хорових партитур.

Кожного року учасники семінара вивчають приблизно 12 нових хорових творів і цим, очевидно, збагачують репертуар своїх хористів. Учасники семінара мають нагоду працювати практично з семінарним хором, який є доповнений з хористів-членів різних едмонтонських хорів. Останнього року такий хор нараховував 55 членів. Плян навчання є розділений на групу початківців і на групу заавансованих дириґентів, як рівнож на вільних слухачів, які цікавляться різними музичними темами.

Для тих, які прибудуть з-поза Едмонтону, зарезервовані кімнати у приміщенні бурси Інституту св. Івана.

Про докладні інформації слід звертатися на адресу: Ukrainian Choral Conductors Seminar, 9530 — 109 Ave., Edmonton, Alberta T5H — 1C7. Тел.: 422 - 3053 або 478 - 8274.

Марія Дитиняк

НЕ Є ЧЛЕНОМ ПАРАФІЇ

В щоденнику ,,Свобода" з 4-го березня ц.р., ч. 41, в статті ,,У Філядельфії створено комітет для вшанування жертв голоду", подано, що до комітету ввішов як організаційний референт, Роман Ярош (парафія св. Михаїла). В. Ярош повідомляє, що він не є членом парафії св.Михаїла. — Ред.

Олекса Грищенко

Закінчення зі ст. 2-ої)

першої в українській мові монографії. Коротко після Другої світової війни переноситься з дружиною Лілею де Мобеж до містечка Венсу й тут проживає до кінця свого життя, яке покінчилося 29-го січня 1977 року. Вперше зі своєю образотворчою виставкою приїжджає до Ню Йорку в 1958 році, яка відбулася у залях Українського інституту Америки, де в 1963 році створює Фундацію Олекси Грищенка і лишає в ній понад 70 картин до спадщини музеїв майбутньої вільної України.

Слід згадати, що в половині п'ятидесятих років багато праць Грищенка знищено в музеях Львова. Останні його виставки відбулися теж у Філядельфії, знову в УІА в березні 1976 року, а в листопаді того ж року в Едмонтоні в Канаді. Ретроспективну виставку з приватних колекцій зорганізувала д-р Ірина Шумська-Мороз в Торонто на прикінці травня 1977 року, щоб познайомити широке коло любителів мистецтва про велич і талант Олекси Грищенка та його образотворчу працю.

Це був короткий спогад, який насвітлив, скільки вніс один з найбільших майстрів пензля до нашого українського образотворчого мистецтва.

СЕСТРА-ЗАКОННИЦЯ Аґнес Мері Мансур була потверджена на становищі директора стейтової допомогової служби (Велфер) у Мишиґені, не зважаючи на те, що архиєпископ Дітройту Едмунд Зока наказав був її зрезиґнувати з цього становища, керуючись зарядженням Папи Івана Павла II, який у пастирському листі до керівних речників Церкви звертав увагу, щоб духовні особи не партиципували в урядах, не вмішувались до контроверсійних справ і не займались політикою. Римо-католицька законниця належить до згромадження сестер милосердя і вона вважала, що харитативна діяльність не є жадною політикою, а радше допомогою для бідного населення, що цілком не відбігає від настанови згромадження до якого вона належить.

АРАБСЬКІ, ЗОКРЕМА молодечі організації на окупованих ізраїльтянами землях, зокрема на західньому березі ріки Йордан і в Ґазі, влаштували великі бурхливі демонстрації проти приїзду туди колишнього президента ЗСА Джиммі Картера. Навіть в самому Єрусалимі дійшло до зударів арабів з поліцією. Товпа молоді обкидала камінням і пляшками автомобілі, які супроводжували Дж. Картера і його дружину Розалин, які, як відомо, відбувають подорож по арабських країнах у приватному характері. Не зважаючи на приватність візити Картера, він у зустрічах з головами держав і високими політичними діячами намагається позитивно впливати на замирення на Близькому Сході. Поінформовані особи кажуть, що він зустрічався з офіційними речниками Палестинської Визвольної Організації.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ зарядив американській амбасаді в Індонезії зайнятись розшуками за двома американськими громадянами, професорами університету, які пропали без вістей три місяці тому. Речники індонезійського уряди заявили, що вони зроблять все, щок буде в їхній силі, щоб відшукати живих чи мертвих д-ра Роя Гасса з Квінс коледжу і д-ра Джеймса Аллена з Кінґсборо коледжу.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, як впевняють його найближчі співробітники, не відступатиме від своєї первісної нуклеарної стратеґії у переговорах із Совєтським Союзом, бо як виявляється, совєти грають у подвійну карту: з одної сторони совєтський лідер Юрій Андропов висуває ,,мирні" пропозиції і закликає до замороження нуклеарної зброї та створення безатомної зони в Европі; з другої, як твердять речники Пентаґону, СССР перебудовує, уліпшує і збільшує майже всі свої нуклеарні ракети, зокрема ракети міжконтинентального засягу. Палата Репрезентантів прийняла резолюцію про замороження нуклеарної зброї, хоч політичні спостерігачі сумніваються чи ця справа перейде в Сенаті. Але не зважаючи на ухвали чи резолюції, Уряд не відступатиме від раніших плянів враховуючи існуючу совєтську загрозу.

Для студій про **Івана Миклашевського** (1858-1901), професора економії Харківського Університету, і його брата **Олександра Миклашевського** (1864-1911) (1917?), професора економії Дорпатського Університету, буду вдячний за інформації про їх життя, працю, архіви, нащадків, тощо. Прошу писати на адресу:
I. S. KOROPECKYJ
Department of Economics
Temple University
Philadelphia, Pa. 19122